

DROGI
KU WARTOŚCIOM

TADEUSZ BANOWSKI
BEATA ZIELIŃSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej II stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek

Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Święch
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Ogarnij się – o naszej mowie codziennej

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

II/45 minut

Cele

Uczeń:

- określa cechy stylu potocznego;
- wyjaśnia pojęcia: slang, żargon;
- wyszukuje w tekście wyrażenia i zwroty potoczne;
- wskazuje cechy składniowe stylu potocznego;
- formułuje dialog z zastosowaniem języka potocznego.

Metody/Techniki/Formy pracy

- analiza tekstu literackiego;
- praca w parach;
- praca w grupie;
- drama.

Środki dydaktyczne

- Film *Wgad – Jak to jest ze słowami?* (Jerzy Bralczyk) <https://www.youtube.com/watch?v=pgmbxrbpcQk>
- kserokopie fragmentu powieści Doroty Masłowskiej *Wojna polsko-ruska pod flagą białą czerwoną* <http://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/1,53662,1029583.html>

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna

Nauczyciel zapoznaje uczniów z pojęciem stylu jako celowego i świadomego ukształtowania wypowiedzi. Pyta uczniów, jakie znają style ze względu na cel wypowiedzi. W przypadku braku właściwych odpowiedzi, nauczyciel uzupełnia informacje i podaje style: potoczny, naukowy, urzędowy, artystyczny i publicystyczny oraz wyjaśnia, że ze względu na sytuację komunikacyjną możemy wyróżnić style: mówiony i pisany. Informuje uczniów, że tematem lekcji jest rozpoznawanie cech stylu potocznego w tekście literackim.

Część właściwa

Nauczyciel dzieli klasę na grupy i rozdaje kserokopie fragmentów powieści Doroty Masłowskiej *Wojna polsko-ruska pod flagą białą czerwoną* <http://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/1,53662,1029583.html>. Uczniowie czytają tekst i wykonują polecenia:

Grupa I – Wynotuj z fragmentów powieści wyrażenia i zwroty o charakterze emocjonalnym; określ, jaką pełnią funkcję w tekście.

Grupa II – Wynotuj z fragmentów powieści wyrażenia i zwroty środowiskowe; określ, dla jakiej grupy osób są charakterystyczne.

Grupa III – Scharakteryzuj składnię, zastosowaną we fragmentach powieści; określ jej poprawność.

Grupa IV – Wskaż we fragmentach powieści wyrażenia i zwroty charakterystyczne dla języka mówionego. Uczniowie prezentują efekty pracy, wypisują do zeszytów przykłady wraz z uzasadnieniem. Nauczyciel wprowadza pojęcie slang i żargon, określa ich właściwości i zasięg. Uczniowie w parach tworzą krótkie dialogi, w których wykorzystują wyrażenia i zwroty oraz konstrukcje charakterystyczne dla stylu potocznego i je prezentują.

Część podsumowująca

Nauczyciel przedstawia film z udziałem prof. Jerzego Bralczyka <https://www.youtube.com/watch?v=pgmbxrbpcQk>. Uczniowie wskazują przykłady analizowane przez językoznawcę, wskazują funkcję, jaką pełni styl potoczny w życiu codziennym oraz w literaturze.

Zadanie domowe

Wyszukaj w zasobach internetowych dowolnego blogu, w którym znajdziesz cechy stylu potocznego. Wynotuj kilka zwrotów i wyrażań i określ ich językową funkcję.

Komentarz metodyczny

Podczas lekcji uczniowie pracują w grupach oraz tworzą dialog i prezentują materiał, korzystając z metody dramy, ćwicząc komunikację i współdziałanie – umiejętności ważne na rynku pracy. Uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zakreślenia; dostosować wymagania edukacyjne – stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone

z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Uczniowi zdolnemu można zaproponować wykonanie dodatkowych czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych. W odniesieniu do uczniów z orzeczeniem o kształceniu specjalnym należy dostosować wymagania do zaleceń określonych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.